



SINDRE RØDSJØ
Rødsjø
7113 HUSBYSJØEN

Gbnr. 159/1 - Sindre Rødsjø - kulturlandskapstiltak - Svar på søknad om SMIL-tilskudd

Det vises til din søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket, datert 30.08.2018. Det søkes om tilskudd til rydding av gammel kulturmark ved Holvatnet i Indre Fosen kommune.

Dokumenter i søknaden:

- Plan med beskrivelse datert 30.08.2018
- Kostnadsoverslag utarbeidet av søker datert 30.08.2018
- Kart som viser tiltaket datert 30.08.2018
- Tilleggsopplysninger og oppklaringer gitt i telefon 20.09.2018

Indre Fosen kommune har behandlet søknaden i henhold til:

- "Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket" gitt av Landbruksdepartementet 04.02.2004, med endringer i forskriften den 16. og 17. februar 2015
- Kommentarer til ovennevnte forskrift; rundskriv 2015-17 gitt av Landbruksdirektoratet
- Søknadsskjema for SMIL-ordningen
- Overordnede retningslinjer for prioritering av søknader i Indre Fosen kommune fra oktober 2017

1.Vedtak

Indre Fosen kommune innvilger Sindre Rødsjø inntil kroner 66.150,- i tilskudd fra SMIL-midlene til rydding av gammel kulturmark på Holvassgården. Begrunnelsen for vedtaket kommer fram i saksframstillinga nedenfor.

2. Søknadens faktaopplysninger

Sindre Rødsjø driver med sau på eiendommen gbnr. 159/1 ved Rødsjø i Indre Fosen kommune. Han ønsker å rydde en gammel boplass ved Holvatnet der det tidligere har vært bosetting. Det skal ryddes cirka 35 dekar som skal brukes som beite til sau.

Tiltaket er kostnadsberegnet til 94.500,- kroner inkl. mva. Søker er momsberettiget.

3. Vurdering og begrunnelse

Gårdens historie

Holvassgården i Trøndelag var en stor fjellgård som lå i Stjørna kommune før kommunesammenslåingen mellom Rissa og Bjugn kommuner i 1964. Gården ligger ved Holvatnet midt i grensetraktene mellom Åfjord kommune, Verran kommune og Rødsjø i Indre Fosen kommune. Gården bestod av 21 000 dekar jord med skog både i Sleppen, Grøndalen, Agnetlia, Blankheia og Hølen som utgjør det hele fjellplatået for stedet. Holvatnet var kryssningspunkt på Fosen før veiene ble bygd i moderne tid for folk som enten skulle til Skaugdalen, Åfjord, Verran, Stjørna eller Nordseter der fast bosetting var stor. Mange fikk



*Fantastiske
Fosen*

overnatting på gården da turen kunne ta en og to dager for de lengste strekningene hvis man skulle ta båten til Trondheim.

Under den annen verdenskrig var flere motstandsfolk innom Holvassgården. Dette var en av flere plasser tyskerne kom på rassa. Serberhytta ble bygget i 1943. Flere av de som bodde der før hytta ble bygget oppholdt seg også ved Holvassgården jula 1942.

Det ble drevet med skogbruk, husdyr, jakt og fiske på Holvassgården. Historien går tilbake til 1800-tallet og frem til midten av 1950-årene. I dag er området en statsallmenning tilhørende Statskog. Gården var bebodd fram til 1956 da siste forpakter Anders Rødsjø med familie gjennom 23 år valgte å flytte hjem til Rødsjøen. Området brukes nå til familiearrangementer på vollen der gårdsbruket stod. Stjørna Jeger- og fiskeforening bruker området til sine formål både for jakt og fiske og har en gamme der. Det er også en annen gamme, Holvassgamma (Danskegamma), som ble bygd opp i 1972 av 9 danske arkitektstudenter som ville livnære seg i utmarka ett års tid. Denne brukes nå av studenter ved NTNU. Gården er også en av flere poster til kjentmannsmerket i kommunen. Holvassgården er et yndet utfartsmål og svært mange overnatter i gammene her.

Holvatnet er beitedistrikt for sau og for rein.

Vurdering av gammel kulturmark

Gamle flyfoto viser at Holvassgården rundt 1950 hadde cirka 50 dekar jordbruksareal. Drifta opphørte i 1956 og ØK viser at i 1965 var registrert jordbruksareal redusert til cirka 35 dekar. Det er dette arealet som det nå er planer om å restaurere. Nyeste flyfoto hos NIBIO og bilder på nett viser at arealene er i en gjengroingsfase. Hele den gamle tofta er i gårdskartene registrert som utmark, selv om det fortsatt finnes åpne grasdekte partier.

Holvassgården har vært ute av drift siden midt på 1950-tallet og har derfor aldri vært gjødslet eller sprøytet. Det er derfor all grunn til å anta at den gamle kulturmarka her er svært lite påvirket av mennesker i nyere tid og av fremmede arter. Trolig er det biologiske mangfoldet stort og frøbanken fortsatt tilstede flere plasser der det er grodd igjen. Rydding vil føre til at sola igjen slipper til og vil trolig medføre ett enda større mangfold av arter enn i dag.

På Holvassgården er det ordnet ei sanketrø for beitedyr og noe av tofta er gjerdet inn i den forbindelse. Det er ikke ønskelig med ytterligere inngjerding i denne omgang, og søker mener at beitetrykket vil bli høyt nok uten inngjerding på alt areal. Snylteproblematikk, mange turister/ turgåere og rein i området er andre forhold som taler mot en ytterligere oppsetting av gjerde.

SMIL-forskriften skal stimulerer til tiltak som fremmer biologisk mangfold gjennom å ivareta planter og dyr i kulturlandskapet og kulturbetinget plante- og dyreliv i gammel kulturmark. Aktuelt tiltak her er restaurering og skjøtsel gjennom beiting. Rydding av gammel kulturmark er innenfor SMIL-forskriften og har høy prioritet i Indre Fosen kommune.

Vannressursloven og forskrift om produksjonstilskudd

Tofta på Holvassgården går ned til Holvatnet og tiltaket berører derfor vannressursloven. § 11 i vannressursloven sier noe om at det langs bredden av vassdrag skal opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og som fungerer som levested for planter og dyr. § 4 i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket sier at det ikke kan gis tilskudd hvis det ikke er etablert vegetasjonssoner mot vassdrag. Sonen må være på minst 2 meter målt fra vassdragets normale vannstand. Kantsonen mot Holvatnet kan og bør skjøttes, men den må ikke fjernes helt.

Naturmangfoldlovens §§ 8-12

Naturmangfoldlovens 8 (kunnskapsgrunnlaget)

Omsøkte areal er sjekket opp mot fredete kulturminner (RA), vernet område (DN), naturtyper (DN), kulturlandskap (DN), rødlistearter og prioriterte arter (DN) og miljøregistreringer i skog (Skog og landskap). Søket resulterte i ingen treff. Indre Fosen kommune har generelt god kunnskap om hvilke verdier som er i området og vurderer at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å fatte vedtak i saken.

Naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet)

Saksbehandler vurderer at omsøkte tiltak vil berøre naturmangfoldet, men at det vil være en positiv effekt på naturmangfoldet. Det er godt mulig at arealene på Holvassgården kan ha verdier som tilsier at den er en naturbeitemark med høy verdi eller til og med ha slåttemarksverdier. Rydding og økt beitetrykk vil heller virke positivt enn negativt på verdiene som kan finnes her. Saksbehandler vurderer at omsøkte tiltak tar de hensyn som er viktige å ta og ikke medfører vesentlig presedens. Slik vurderes det derfor at tiltaket ikke er i strid med naturmangfoldloven § 9.

Naturmangfoldlovens § 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning)

Saksbehandler vurderer at omsøkte tiltak vil kunne øke det biologiske mangfoldet ved å stanse gjengroing, åpne opp igjen gjengrodde områder og øke beitetrykket slik at naturverdiene ivaretas på en enda bedre måte. Saksbehandler vurderer at omsøkte tiltak ikke medfører vesentlig presedens. Slik vurderes det derfor at tiltaket ikke er i strid med naturmangfoldlovens § 10.

Naturmangfoldlovens § 11 (kostnader ved miljøforringelser skal bæres av tiltakshaver)

Det anses ikke at tiltaket fører til miljøforringelser som gjør det aktuelt å kreve kostnadsdekning for eventuelle skader.

Naturmangfoldlovens § 12 (miljømessige teknikker og driftsmetoder)

Saksbehandler vurderer løsningen på omsøkte tiltak til å være det beste og ikke i strid med naturmangfoldlovens § 12.

Støtteutmåling

Ved støtteutmåling tas det utgangspunkt i søkers kostnadsoverslag. Det var lagt ved kart som viste at det skulle ryddes cirka 34 dekar, mens det i planen stod opplyst 15. I telefonsamtale med søker 20.09.2018 ble det klargjort at det er snakk om hele den gamle tofta fra ØK 1965 på 34-35 dekar som skal ryddes; altså at det er kartet som viser riktig areal.

Det er beregnet en kostnad på 2.700,- kroner per dekar. Det er brukt en noe høy kostnad per time i søknaden; 450,- kroner per time for mann med motorsag. I følge Rissa kommunes satser for 2016 var det godkjent 350,- kroner per time. Regulert for lønnsvekst kan 375,- kroner per time godkjennes. Kommunen velger allikevel ikke å korte ned på den totale kostnaden i tiltaket og begrunnet dette med følgende. Holvassgården er uten vegforbindelse, det tar lang tid å komme seg til og fra og vil derfor nødvendigvis gå med mye tid bare for komme seg dit for å gjøre en jobb. Det kan derfor være at timebruken blir større enn først beregnet. En annen faktor er nyttevirke. Beliggenheten tilsier at det er vanskelig å gjøre seg nytte av virke for søkeren. Holvassgården er på Statsallmenning, og det er mer naturlig at det som blir av nyttevirke kan brukes av allmennheten der på stedet.

En velger med dette som bakteppe og godkjenne tilskuddsgrunnlaget på 94.500,- kroner for rydding av cirka 35 dekar. Det skal føres timeliste og det godkjennes en kostnad for mann

med motorsag på 375,- kroner/time. For egeninnsats (uten motorsag) 325,- kroner per time. Det er søkt om 100 % støtte til prosjektet. Tilskudd kan gis med inntil 70 % for restaurering av gammel kulturmark,- dette i henhold til de kommunale retningslinjene for Indre Fosen kommune. Resten må finansieres med eget arbeid eller egen/annen finansiering.

Tilskuddet er gitt til:

Tema	Tiltak	Godkjent tilskuddsgrunnlag	Tilskudds-sats i %	Engangs-tilskudd
Gammel kulturmark	Rydding av gammel kulturmark	94.500,-	70	66.150,-

4. Generelle vilkår for tilskuddet

- Du skal være berettiget produksjonstilskudd for å kunne motta SMIL-tilskudd.
- Du er selv ansvarlig for å innhente samtykke etter de lover og regler som tiltaket faller inn under.
- Det er en forutsetning for tilskuddet at du har gjødselplan og sprøytejournal som tilfredsstiller kravene for disse. Plan og journal framlegges ved kontroll av tiltaket.
- Miljøverdier og arealer der det er risiko for tap av jord og næringsstoffer skal være beskrevet og kartfestet.
- Kart over jordbruksarealet foretaket disponerer skal kunne forelegges ved kontroll.

5. Vilkår og råd ved gjennomføring – gammel kulturmark

Vilkår:

- Arealet skal ikke gjødsles.
- Beiting skal skje ved tidlig beiteslipp, før løvetanna blomstrer.
- Det skal ikke anvendes kjemisk ugrasbekjempelse.
- Arealet skal vedlikeholdes ved manuell rydding av lauvoppslag, tohjulsslåmaskin el.l.
- Hogst og tynning av kantvegetasjon og rensking av bekker og grøfter må være i samsvar med Forskrift for AK-tillegg.
- Arealet skjottes ved slått eller beite i minst ti år etter godkjenning.

Råd:

- Sørg for tilstrekkelig beitetrykk ved beiteslipp og anse behov for å regulere beitetrykket gjennom beitesesongen for å hindre gjengroing.
- Fjern gran. Store enkelttrær eller holdt beholdes for å gi skygge og ly for dyra.
- Sett igjen en skjerm av større lauvtre hvis det er mulig og tynn gradvis etter som grasvegetasjonen kommer. Dette reduserer lauvoppslaget.
- Stubbebehandling med 1:4 roundup /vann kan godkjennes ved restaurering av beitet for å hindre rot- og stubbeskudd med lauv. Anbefales på sensommer/høst.

6. Utbetaling

Fylkesmannen utbetaler tilskuddet etter skriftlig anmodning fra søker til Indre Fosen kommune. Engangstilskudd utbetales når tiltaket er gjennomført. For engangstilskudd over kroner 10.000 kan det foretas delutbetalinger etter hvert som tiltaket blir utført. Minst 25 % av tilskuddet holdes tilbake til arbeidet er fullført. Dokumentasjon på utgifter, regnskapssammendrag og timelister skal levers og godkjennes av Indre Fosen kommune før sluttutbetaling.

7. Kontroll

Indre Fosen kommune, fylkesmannen, Landbruksdirektoratet eller Riksrevisjonen kan iverksette kontroll av tiltaket. Tilskuddsmottaker plikter å gi alle nødvendige opplysninger som kreves i denne forbindelse.

8. Tilbakebetaling

Tilskuddet kan kreves tilbakebetalt, helt eller delvis, dersom det oppstår forhold som er i strid med forutsetningene for innvilgning av tilskudd.

9. Arbeidsfrist

Tiltaket skal være gjennomført innen 31.10.2020.

10. Klage

Dette er ett enkeltvedtak som du kan klage på. Vedtak som er fattet etter SMIL-forskrifta gir klagerett etter lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker. Klagefrist er 3 uker fra du mottar dette brevet. Klagen må inneholde hva du klager over og hvilken endring du ønsker. Fylkesmannen er klageinstans. Klagen sendes først til Indre Fosen kommune.

Med hilsen
Aud Dagmar Ramdal
rådgiver landbruk
Næringsavdelingen
Aud.Dagmar.Ramdal@indrefosen.kommune.no
Tlf: 91885560

Dokumentet er elektronisk og har ingen fysisk signatur.

Hvis du ønsker å svare på dette brevet, logger du deg inn i vår tjenesteportal Rettpåsak: indrefosen.kommune.no/rettpasak Oppgi gjerne dette saksnummeret: 2018/8981

Du kan også kontakte oss per post til:
Indre Fosen kommune
Rådhusveien 13, 7100 RISSA
Sentralbord: 73 85 27 00

Vedlegg

- 1 Gbnr. 159/3 - Sindre Rødsjø - kulturlandskapstiltak - søknad om tilskudd
- 2 159/3 - kart
- 3 Gbnr. 159/1 - sindre Rødsjø - Behandlet SMIL-søknad

4 Gbnr. 159/3 - Sindre Rødsjø - Kartdokumentasjon SMIL-tiltak

Kopi:

FYLKESMANNEN I TRØNDELAG